

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง

ทัศนคติของเกษตรกรต่อการเลี้ยงกระบือในจังหวัดอุทัยธานี

ผู้สัมภาษณ์..... วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์...../...../..... เลขที่.....

เรื่อง ทัศนคติของเกษตรกรต่อการเลี้ยงกระบือในจังหวัดอุทัยธานี

ผู้ให้สัมภาษณ์ ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัดอุทัยธานี

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ..... ปี

3. ศาสนา

พุทธ

คริสต์

อิสลาม

อื่นๆ ระบุ.....

4. ระดับการศึกษา

ไม่ได้เข้ารับการศึกษ

ประถมศึกษาปีที่ 4

ประถมศึกษาปีที่ 6

มัธยมศึกษาปีที่ 3

มัธยมศึกษาปีที่ 6

ปวช.

ปวส. / อนุปริญญา

ปริญญาตรี

5. อาชีพหลัก.....

6. ท่านมีพื้นที่ถือครองทำการเกษตร จำนวน..... ไร่

7. ประสบการณ์ในการเลี้ยงกระบือ..... ปี

8. วัตถุประสงค์ของการเลี้ยงกระบือ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ใช้แรงงาน

เพื่อขาย

ผลิตพ่อแม่พันธุ์ขาย

ผลิตลูกขาย

เป็นมรดกตกทอด

ผลิตปุ๋ยมูลกระบือขายหรือใช้เอง

อื่น ๆ ระบุ.....

9. จำนวนกระบือที่เลี้ยง.....ตัว

10. รายได้จากการเลี้ยงกระบือในรอบปีที่ผ่านมา (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) รายได้จากการจำหน่ายกระบือ .....บาท
 ( ) รายได้จากการจำหน่ายมูลกระบือ .....บาท
 ( ) อื่น ๆ ระบุ .....

11. รายจ่ายจากการเลี้ยงกระบือในรอบปีที่ผ่านมา (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) ค่าทำคอก ..... บาท ( ) ค่าผสมพันธุ์ ..... บาท
 ( ) ค่าอาหาร ..... บาท ( ) ค่าแร่ธาตุ ..... บาท
 ( ) ค่าถ่ายพยาธิ ..... บาท ( ) ค่ารักษากระบือป่วย ..... บาท
 ( ) ค่าวัคซีน ..... บาท ( ) อื่น ๆ ระบุ .....

12. ท่านได้รับสินเชื่อด้านการเกษตรหรือแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการเลี้ยงกระบือจากที่ใด

(เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) ใช้ทุนตนเอง ( ) กู้จากพ่อค้า หรือเอกชน
 ( ) กู้จากเพื่อนบ้าน หรือญาติพี่น้อง ( ) กู้จากสหกรณ์การเกษตร
 ( ) กู้ ธกส. ( ) กองทุนหมู่บ้าน
 ( ) อื่น ๆ ระบุ .....

13. ท่านเคยพบปะพูดคุย และ ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์จากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือไม่

- ( ) ไม่เคย
 ( ) เคย (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 ( ) ขอคำแนะนำด้านการเลี้ยงกระบือ ( ) ปรึกษาด้านสุขภาพสัตว์
 ( ) ขอความรู้ด้านการปรับปรุงหรือขยายพันธุ์ ( ) ขอรับการฉีดวัคซีนให้กระบือ
 ( ) อื่น ๆ ระบุ .....

14. ท่านเคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกระบือจากแหล่งใด

- ( ) ไม่ได้รับ
 ( ) ได้รับ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 ( ) จากเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ ( ) จากอาสาปศุสัตว์
 ( ) จากเพื่อนบ้าน ( ) หนังสือพิมพ์ หรือวารสาร
 ( ) โทรทัศน์ หรือวิทยุ ( ) เอกสารต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ ใบปลิว
 ( ) อื่น ๆ ระบุ .....

15. ท่านเคยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการทางด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเลี้ยงกระบือหรือไม่

- ( ) ไม่เคย
- ( ) เคย (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ( ) สนับสนุนปัจจัยที่ใช้ในการเลี้ยงกระบือ
- ( ) การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้และข่าวสารเกี่ยวกับกระบือ
- ( ) จัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตกระบือ
- ( ) จัดฝึกอบรมการผลิตปุ๋ยมูลกระบือ
- ( ) อื่นๆ ระบุ .....

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรเกี่ยวกับการเลี้ยงกระบือ

ข้อ	ข้อความ	คำตอบ	
		ใช่	ไม่ใช่
1	กระบือนอนปลักโคลน เพื่อระบายความร้อนและป้องกันแมลงกัด	( )	( )
2	กระบือเป็นสัตว์ที่ชอบอิสระ ไม่ชอบการกักขัง	( )	( )
3	กระบือกินหญ้าสดวันละประมาณ 30 เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักตัว	( )	( )
4	คุณภาพของอาหารไม่มีผลต่อการผสมติดของกระบือ	( )	( )
5	กระบือมีระยะอุ้มท้องอยู่ในช่วง 10-11 เดือน	( )	( )
6	แม่กระบือท้อง ตามปกติจะไม่ค่อยกินอาหาร	( )	( )
7	ลูกกระบือหลังคลอดต้องได้รับน้ำนมจากแม่กระบือทันทีหรือภายใน 6 วัน	( )	( )
8	ปัญหาที่พบบ่อยในลูกกระบือหลังคลอด ได้แก่ ท้องร่วง และโรคพยาธิ	( )	( )
9	ผลมะเกลือเป็นสมุนไพรที่มีสรรพคุณในการถ่ายพยาธิกระบือ	( )	( )
10	กระบือเริ่มฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากเท้าเปื่อย เมื่ออายุ 2 ปี	( )	( )
11	กระบือมีนิสัยเชื่อง จึงสามารถบังคับใช้งานได้ง่าย	( )	( )
12	กระบือเริ่มฝึกเพื่อใช้งาน เมื่ออายุ 2 - 3 ปี	( )	( )
13	การเพิ่มอาหารชั้นให้กับกระบือก่อนถึงฤดูใช้งาน ทำให้กระบือไถนาได้เพิ่มขึ้น	( )	( )
14	พื้นที่ 3 - 10 ไร่ เหมาะที่จะใช้แรงงานกระบือในการทำการเกษตร	( )	( )
15	กระบือสามารถทำงานได้ 10 - 12 ชั่วโมง ต่อวัน	( )	( )
16	กระบือมีอายุการใช้งาน 25 ปี	( )	( )

ตอนที่ 3 สภาพการเลี้ยงกระบือของเกษตรกร

1. จำนวนแรงงานในครอบครัวที่ใช้เลี้ยงกระบือ ..... คน
2. พันธุ์กระบือที่เลี้ยง

☐ กระบือปลัก	☐ กระบือแม่น้ำ
-------------------------------------	---------------------------------------
3. คอกเลี้ยง

☐ ไม่มี	☐ มี
--------------------------------	-----------------------------
4. วิธีการเลี้ยง (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ไล่ด้อนแบบรวมฝูง/ปล่อยทุ่ง	☐ ผูกหลักเกี่ยวหญ้ากิน
☐ แบบผูกล่าม	☐ เลี้ยงขังคอก
5. สถานที่เลี้ยง (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ที่สวนไร่นาของตนเอง	☐ ที่สวนไร่นาของผู้อื่น
☐ ที่สาธารณะเลี้ยงสัตว์	☐ ข้างถนน
6. อาหารหยาบที่ใช้เลี้ยง (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ หญ้าธรรมชาติ	☐ ฟาง
☐ หญ้าพันธุ์จากแปลงปลูก	☐ อื่นๆ ระบุ .....
7. แหล่งน้ำที่ใช้เลี้ยงกระบือ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ฝน	☐ ประปา
☐ บาดาล	☐ แหล่งน้ำธรรมชาติ (ห้วย หนอง คลอง บึง)
8. การฉีดวัคซีนให้กระบือในรอบปีที่ผ่านมา (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ โดยเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์	☐ โดยอาสาปศุสัตว์
☐ ฉีดด้วยตนเอง	☐ อื่นๆ ระบุ .....
9. ผู้ที่ทำการรักษากระบือป่วย (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์	☐ อาสาปศุสัตว์
☐ ด้วยตนเอง	☐ อื่น ๆ ระบุ .....
10. การถ่ายพยาธิกระบือ

☐ ไม่มี	☐ มี
--------------------------------	-----------------------------
11. การใช้สมุนไพรในการเลี้ยงกระบือ

☐ ไม่ใช้	☐ ใช้ ระบุ.....
---------------------------------	--

ตอนที่ 4 ทักษะคติของเกษตรกรต่อการเลี้ยงกระบือ

คำแนะนำ โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างด้านขวามือ โดยให้คะแนนตามความรู้สึกของท่าน และเพื่อให้เข้าใจง่าย ท่านอาจพิจารณาจากรูป โดยเมื่ออ่านข้อความแล้วท่านมีความรู้สึกตามรูปใด

หัวข้อ	ข้อความ	ระดับทัศนคติ				
		 5 เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	 4 เห็น ด้วย	 3 ไม่ แน่ ใจ	 2 ไม่ เห็น ด้วย	 1 ไม่ เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1	<p><u>การเลี้ยงและการจัดการ</u></p> <p>1.1 ท่านคิดว่าการเลี้ยงกระบือเป็นการรักษาวัฒนธรรมการเกษตรของไทย</p> <p>1.2 ท่านเห็นว่ากระบือเป็นสัตว์ที่เลี้ยงง่าย</p> <p>1.3 ท่านเห็นว่าการเลี้ยงกระบือมีส่วนช่วยลดค่าใช้จ่ายในการผลิตทางการเกษตร (เช่น ค่าจ้างรถไถ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าปุ๋ยเคมี)</p> <p>1.4 ท่านคิดว่าการใช้วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร (เช่น ฟางข้าว ต้นข้าวโพด ยอดอ้อย) เป็นอาหารเลี้ยงกระบือ ช่วยลดต้นทุนในการผลิตกระบือ</p> <p>1.5 ท่านคิดว่าการเลี้ยงกระบือมีการลงทุนต่ำ</p> <p>1.6 ท่านคิดว่าการเลี้ยงกระบือให้ประสบความสำเร็จจะต้องเข้าใจนิสัยของกระบือ</p> <p>1.7 ท่านพอใจกับสภาพการเลี้ยงกระบือในปัจจุบัน</p> <p>1.8 ท่านคิดว่าจะเลี้ยงกระบือต่อไป</p>					

หัวข้อ	ข้อความ	ระดับทัศนคติ				
		 5 เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	 4 เห็น ด้วย	 3 ไม่แน่ ใจ	 2 ไม่เห็น ด้วย	 1 ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
2	<p><u>ผลตอบแทนและความคาดหวังในการเลี้ยง</u></p> <p>2.1 ท่านคิดว่าการเลี้ยงกระบือเป็น หลักประกันรายได้ให้กับครอบครัว</p> <p>2.2 ท่านเห็นว่ากระบือทำประโยชน์ต่อ การเกษตร (เช่น ให้แรงงาน ให้ปุ๋ย)</p> <p>2.3 ท่านเห็นว่ามูลกระบือเป็นปุ๋ยคอกที่มี ประโยชน์ต่อดินข้าวและพืชอื่น</p> <p>2.4 ท่านพอใจต่อรายได้ที่ได้รับจากการเลี้ยง กระบือ</p> <p>2.5 ท่านหวังว่าการเลี้ยงกระบือจะช่วยลด ต้นทุนการผลิตทางการเกษตร (เช่น ลดค่า ปุ๋ย ลดค่าน้ำมัน)</p> <p>2.6 ท่านคิดว่าการได้รับความรู้ที่ถูกต้องจะ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเลี้ยงกระบือ</p> <p>2.7 ภาครัฐควรจัดหาพื้นที่ที่เหมาะสมให้แก่ เกษตรกรที่ขาดแคลนพื้นที่ในการเลี้ยง กระบือ</p> <p>2.8 เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ควรจัดอบรมถ่ายทอด ความรู้ให้แก่เกษตรกรทุกปี</p> <p>2.9 ท่านคาดหวังให้เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ลง พื้นที่ติดตามงานเป็นระยะ</p> <p>2.10 ท่านหวังว่าจะได้รับการสนับสนุน ปัจจัยการผลิตกระบือจากภาครัฐ</p>					

หัวข้อ	ข้อความ	ระดับทัศนคติ				
		 5 เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	 4 เห็น ด้วย	 3 ไม่ แน่ ใจ	 2 ไม่ เห็น ด้วย	 1 ไม่ เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
	<p>2.11 ภาครัฐควรสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนให้แก่เกษตรกร เพื่อใช้ในกิจกรรมการเลี้ยงกระบือ</p> <p>2.12 เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานในพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จในการเลี้ยงกระบือ</p>					
3	<p><u>การอนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืน</u></p> <p>3.1 ท่านคิดว่ากระบือเป็นสัตว์ที่มีคุณค่าในชุมชน</p> <p>3.2 กระบือมีจำนวนลดลง เนื่องจากเกษตรกรนิยมใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรแทนการใช้งานกระบือ</p> <p>3.3 การขายกระบือเพื่อส่งโรงฆ่าสัตว์ โดยไม่มีการควบคุม เป็นสาเหตุที่ทำให้จำนวนกระบือลดลงอย่างรวดเร็ว</p> <p>3.4 ภาครัฐควรออกกฎหมายห้ามฆ่ากระบือเพศเมียที่ตั้งท้อง</p> <p>3.5 ควรปลูกจิตสำนึกให้ลูกหลานได้รับรู้ถึงคุณค่าของกระบือ</p> <p>3.6 ควรจัดตั้งกลุ่มเยาวชนอนุรักษ์กระบือขึ้นในชุมชน</p> <p>3.7 ในอนาคตกระบืออาจจะสูญพันธุ์ ภาครัฐจึงควรส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงกระบือเพิ่มขึ้น</p>					

หัวข้อ	ข้อความ	ระดับทัศนคติ				
		 5 เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	 4 เห็น ด้วย	 3 ไม่แน่ ใจ	 2 ไม่เห็น ด้วย	 1 ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
	<p>3.8 ท่านคิดว่าการปรับปรุงพันธุ์จะทำให้ได้กระป๋องที่มีคุณภาพ ซึ่งชักนำให้เกษตรกรหันมาสนใจที่จะเลี้ยงกระป๋องเพิ่มขึ้น</p> <p>3.9 ควรใช้สื่อต่าง ๆ ในการรณรงค์ให้มีการอนุรักษ์กระป๋อง</p> <p>3.10 ภาครัฐควรส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงกระป๋องขึ้นในชุมชน</p>					
4	<p><u>การรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม</u></p> <p>4.1 ท่านคิดว่าการใช้ปุ๋ยมูลกระป๋องมีส่วนช่วยฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน</p> <p>4.2 ท่านเห็นว่าการที่กระป๋องถ่ายมูลลงในไร่นา จะช่วยเพิ่มธาตุอาหารให้กับดิน</p> <p>4.3 ท่านเห็นว่ากระป๋องช่วยกำจัดวัชพืชในที่สวนไร่นา</p> <p>4.4 ท่านเห็นว่ากระป๋องกินหญ้าตามคันนาเป็นอาหาร ทำให้คันนาสะอาด ไม่เป็นที่อยู่ของหนู จึงช่วยลดการระบาดของโรคฉี่หนู</p> <p>4.5 ท่านเห็นว่าการใช้แรงงานกระป๋องไม่ทำลายสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในไร่นา (เช่น แมลงกูดจี้ กุ้ง หอย ปู ปลา กบ ไข่เดือน)</p> <p>4.6 ท่านเห็นว่าการใช้แรงงานกระป๋อง ช่วยลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง</p> <p>4.7 ท่านคิดว่าการใช้ปุ๋ยมูลกระป๋องในการผลิตทางการเกษตร ช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมี จึงได้ผลผลิตที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภคมากขึ้น</p>					

ตอนที่ 5 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

1. ท่านมีปัญหา หรืออุปสรรคในการเลี้ยงกระบือหรือไม่

( ) ไม่มี

( ) มี (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) ขาดแหล่งเงินทุน

( ) ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ

( ) แหล่งอาหาร ไม่เพียงพอ

( ) แหล่งน้ำไม่เพียงพอ

( ) พื้นที่เลี้ยงกระบือไม่เพียงพอ

( ) ขาดแรงงาน ในการเลี้ยง

( ) พันธุ์กระบือ/การปรับปรุงพันธุ์

( ) ปัญหาพ่อแม่พันธุ์

( ) ปัญหาโรคและพยาธิ

( ) อื่นๆ ระบุ .....

2. ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

ข้อมูลทัศนคติของเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ข้อมูลทัศนคติของเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือในจังหวัดอุทัยธานี (282 ราย)
ต่อการเลี้ยงกระบือ 4 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การเลี้ยงและการจัดการ

n = 282

การเลี้ยงและการจัดการ	ระดับทัศนคติ						เฉลี่ย	S.D.	แปล ความหมาย
	5	4	3	2	1				
1. การเลี้ยงกระบือเป็นการ รักษาวัฒนธรรม การเกษตรของไทย	267 (94.7)	15 (5.3)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.95	0.22	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
2. กระบือเป็นสัตว์ที่เลี้ยง ง่าย	97 (34.4)	171 (60.6)	11 (3.9)	3 (1.1)	0 (0.0)	4.28	0.59	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
3. การเลี้ยงกระบือมีส่วน ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการ ผลิตทางการเกษตร เช่น ค่าจ้างรถไถ ค่าน้ำมัน และค่าปุ๋ยเคมี	51 (18.1)	219 (77.7)	12 (4.3)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.14	0.45	เห็นด้วย	
4. การใช้วัสดุเหลือใช้ทาง การเกษตรเป็นอาหาร เลี้ยงกระบือ ช่วยลด ต้นทุนในการเลี้ยง	36 (12.8)	244 (86.5)	2 (0.7)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.12	0.34	เห็นด้วย	
5. การเลี้ยงกระบือมีการ ลงทุนต่ำ	36 (12.8)	228 (80.9)	9 (3.2)	9 (3.2)	0 (0.0)	4.03	0.53	เห็นด้วย	
6. การเลี้ยงกระบือให้ ประสบความสำเร็จ จะต้องเข้าใจนิสัยของ กระบือ	250 (88.7)	31 (11.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.89	0.31	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	

ประเด็นที่ 1 (ต่อ)

n = 282

การเลี้ยงและการจัดการ		ระดับทัศนคติ							แปล ความหมาย
		5	4	3	2	1	เฉลี่ย	S.D.	
7.	พอใจกับสภาพการเลี้ยงกระบือในปัจจุบัน	82 (29.1)	200 (70.9)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.29	0.45	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
8.	คิดว่าจะเลี้ยงกระบือต่อไป	147 (52.1)	126 (44.7)	9 (3.2)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.49	0.56	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
คะแนนเฉลี่ยรวม							4.40	0.27	เห็นด้วย อย่างยิ่ง

ประเด็นที่ 2 ผลตอบแทนและความคาดหวังในการเลี้ยง

n = 282

ผลตอบแทนและความคาดหวังในการเลี้ยง		ระดับทัศนคติ							แปล ความหมาย
		5	4	3	2	1	เฉลี่ย	S.D.	
1.	การเลี้ยงกระบือเป็นหลักประกันรายได้ให้กับครอบครัว	214 (75.9)	68 (24.1)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.76	0.42	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
2.	กระบือทำประโยชน์ต่อการเกษตรหลายด้าน (เช่น ให้แรงงานให้ปุ๋ย)	48 (17.0)	227 (80.5)	7 (2.5)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.15	0.41	เห็นด้วย
3.	มูลกระบือเป็นปุ๋ยคอกที่มีประโยชน์ต่อต้นข้าวและพืชอื่น ๆ	97 (34.4)	181 (64.2)	4 (1.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.33	0.50	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
4.	เกษตรกรพอใจต่อรายได้ที่ได้รับจากการเลี้ยง	71 (25.2)	185 (65.6)	25 (8.9)	1 (0.4)	0 (0.0)	4.16	0.58	เห็นด้วย

ประเด็นที่ 2 (ต่อ)

n = 282

ผลตอบแทนและความ คาดหวังในการเลี้ยง		ระดับทัศนคติ							แปล ความหมาย
		5	4	3	2	1	เฉลี่ย	S.D.	
5.	การเลี้ยงกระบือจะ ช่วยลดต้นทุนการ ผลิตทางการเกษตร (เช่น ลดค่าน้ำขี้ ลดค่าน้ำมัน)	29 (10.3)	242 (85.8)	11 (3.9)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.06	0.37	เห็นด้วย
6.	คิดว่า การได้รับ ความรู้ที่ถูกต้อง จะช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพในการ เลี้ยงกระบือ	24 (8.5)	249 (88.3)	9 (3.2)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.05	0.34	เห็นด้วย
7.	ภาครัฐควรจัดหา พื้นที่ที่เหมาะสมต่อ การเลี้ยงกระบือ ให้แก่เกษตรกรที่ขาด แคลนพื้นที่	228 (80.9)	54 (19.1)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.81	0.39	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
8.	เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ควร จัดฝึกอบรมถ่ายทอด ความรู้ให้แก่ เกษตรกรทุกปี	227 (80.5)	55 (19.5)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.80	0.40	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
9.	คาดหวังให้เจ้าหน้าที่ ปศุสัตว์ลงพื้นที่ ติดตามงานเป็นระยะ	228 (80.9)	54 (19.1)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.81	0.39	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
10.	คาดหวังว่าจะได้รับ การสนับสนุนปัจจัย การผลิตกระบือจาก ภาครัฐ	224 (79.4)	58 (20.6)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.79	0.40	เห็นด้วย อย่างยิ่ง

ประเด็นที่ 2 (ต่อ)

n = 282

ผลตอบแทนและความ คาดหวังในการเลี้ยง	ระดับทัศนคติ							แปล ความหมาย
	5	4	3	2	1	เฉลี่ย	S.D.	
11. ภาครัฐสนับสนุน เงินทุนหมุนเวียน ให้แก่เกษตรกรเพื่อ ใช้ในการเลี้ยง กระบือ	229 (81.2)	53 (18.8)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.81	0.39	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
12. เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ควร จัดให้มีการศึกษา งานในพื้นที่ที่ ประสบความสำเร็จ ในการเลี้ยงกระบือ	123 (43.6)	150 (53.2)	7 (2.5)	2 (0.7)	0 (0.0)	4.40	0.58	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
คะแนนเฉลี่ยรวม						4.49	0.28	เห็นด้วย อย่างยิ่ง

ประเด็นที่ 3 การอนุรักษ์กระบือและพัฒนาอย่างยั่งยืน

n = 282

การอนุรักษ์กระบือ และพัฒนาอย่างยั่งยืน	ระดับทัศนคติ							แปล ความหมาย
	5	4	3	2	1	เฉลี่ย	S.D.	
1. กระบือเป็นสัตว์ที่มี คุณค่าในชุมชน	264 (93.6)	18 (6.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.94	0.24	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
2. กระบือมีจำนวน ลดลง เนื่องจาก เกษตรกรนิยมใช้ เครื่องจักรกลทาง การเกษตรแทนการ ใช้แรงงานกระบือ	66 (23.4)	164 (58.2)	23 (8.2)	29 (10.3)	0 (0.0)	3.95	0.85	เห็นด้วย

ประเด็นที่ 3 (ต่อ)

n = 282

การอนุรักษ์กระบือ และพัฒนาอย่างยั่งยืน		ระดับทัศนคติ							แปล ความหมาย
		5	4	3	2	1	เฉลี่ย	S.D.	
3.	การขายกระบือเพื่อ ส่งโรงฆ่าสัตว์ โดยไม่มีการควบคุม เป็นสาเหตุทำให้ จำนวนกระบือลดลง อย่างรวดเร็ว	80 (28.4)	201 (71.3)	1 (0.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.28	0.47	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
4.	รัฐควรรอกกฎหมาย ห้ามฆ่ากระบือเพศ เมียที่ตั้งท้อง	250 (88.7)	31 (11.0)	1 (0.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.88	0.35	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
5.	ควรปลูกจิตสำนึกให้ ลูกหลานได้รับรู้ถึง คุณค่าของกระบือ	225 (79.8)	57 (20.2)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.80	0.40	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
6.	ควรจัดตั้งกลุ่ม เยาวชนอนุรักษ์ กระบือขึ้นในชุมชน	127 (45.0)	153 (54.3)	2 (0.7)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.44	0.53	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
7.	ในอนาคตกระบือ อาจจะสูญพันธุ์ รัฐจึงควรส่งเสริมให้ เกษตรกรเลี้ยงกระบือ เพิ่มขึ้น	216 (76.6)	65 (23.0)	1 (0.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.76	0.43	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
8.	การปรับปรุงพันธุ์จะ ทำให้ได้กระบือที่มี คุณภาพ ซึ่งชักนำให้ เกษตรกรหันมา สนใจที่จะเลี้ยง กระบือเพิ่มขึ้น	98 (34.8)	170 (60.3)	12 (4.3)	2 (0.7)	0 (0.0)	4.29	0.58	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
9.	ควรใช้สื่อต่าง ๆ ใน การรณรงค์ให้มีการ อนุรักษ์กระบือ	87 (30.9)	195 (69.1)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.31	0.46	เห็นด้วย อย่างยิ่ง

ประเด็นที่ 3 (ต่อ)

n = 282

การอนุรักษ์กระบือ และพัฒนาอย่างยั่งยืน		ระดับทัศนคติ							แปล ความหมาย
		5	4	3	2	1	เฉลี่ย	S.D.	
10.	ภาครัฐควรส่งเสริม ให้มีการรวมกลุ่ม เกษตรกรผู้เลี้ยง กระบือขึ้นในชุมชน	107 (37.9)	168 (59.6)	5 (1.8)	2 (0.7)	0 (0.0)	4.35	0.55	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
คะแนนเฉลี่ยรวม							4.50	0.31	เห็นด้วย อย่างยิ่ง

ประเด็นที่ 4 การรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

n = 282

การรักษาทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม		ระดับทัศนคติ							แปล ความหมาย
		5	4	3	2	1	เฉลี่ย	S.D.	
1.	การใช้ปุ๋ยมูลกระบือ มีส่วนช่วยฟื้นฟูความ อุดมสมบูรณ์ของดิน	171 (60.6)	111 (39.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.61	0.49	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
2.	การที่กระบือถ่ายมูล ลงในไร่นา ช่วยเพิ่ม ธาตุอาหารให้กับดิน	168 (59.6)	114 (40.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.60	0.49	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
3.	กระบือช่วยกำจัด วัชพืชในไร่นา	155 (55.0)	126 (44.7)	0 (0.0)	1 (0.4)	0 (0.0)	4.54	0.52	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
4.	กระบือกินหญ้าตาม คันนาเป็นอาหาร ทำให้คันนาสะอาด ไม่เป็นที่อยู่ของหนู จึงช่วยลดการระบาดของ โรคนี้หนู	65 (23.0)	214 (75.9)	2 (0.7)	1 (0.4)	0 (0.0)	4.22	0.45	เห็นด้วย อย่างยิ่ง

ประเด็นที่ 4 (ต่อ)

n = 282

การรักษาพยาบาล และสิ่งแวดล้อม	ระดับทัศนคติ					เฉลี่ย	S.D.	แปล ความหมาย
	5	4	3	2	1			
5. การใช้แรงงาน กระบือไม่ทำลาย สิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ ในไร่นา (เช่น แมลง กึ่ง หอย ปู ปลา กบ เขียด และไส้เดือน)	87 (30.9)	193 (68.4)	0 (0.0)	2 (0.7)	0 (0.0)	4.29	0.50	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
6. การใช้แรงงาน กระบือ ช่วยลดการ ใช้น้ำมันเชื้อเพลิง	111 (39.4)	170 (60.3)	0 (0.0)	1 (0.4)	0 (0.0)	4.39	0.51	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
7. การใช้ปุ๋ยมูลกระบือ ช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมี จึงได้ผลผลิตที่ ปลอดภัยต่อผู้บริโภค มากขึ้น	120 (42.6)	162 (57.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.43	0.49	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
คะแนนเฉลี่ยรวม						4.43	0.41	เห็นด้วย อย่างยิ่ง

หมายเหตุ	ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
	ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40	หมายถึง	ไม่แน่ใจ, ไม่มีความคิดเห็น
	ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20	หมายถึง	เห็นด้วย
	ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ภาคผนวก ค

ผลการทดสอบหาค่าความน่าเชื่อถือ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ผลการทดสอบหาค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถามตอนที่ 4
(ทัศนคติของเกษตรกรต่อการเลี้ยงกระบือ)

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
C1.1	153.2500	48.0921	.1970	.7707
C1.2	153.1000	48.6211	.1381	.7727
C1.3	153.1500	47.3974	.3132	.7664
C1.4	152.9000	49.1474	.1171	.7728
C1.5	153.3000	46.7474	.2047	.7726
C1.6	152.9000	49.1474	.1171	.7728
C1.7	153.2500	46.3026	.4584	.7606
C1.8	153.2000	47.4316	.2980	.7669
C2.1	152.9000	48.6211	.2403	.7700
C2.2	153.0500	46.9974	.4191	.7633
C2.3	152.8500	48.7658	.2983	.7699
C2.4	153.4500	43.1026	.6224	.7476
C2.5	153.2500	44.3026	.4817	.7558
C2.6	153.6000	40.8842	.7049	.7384
C2.7	153.4500	44.1553	.3806	.7617
C2.8	153.4500	40.5763	.6981	.7380
C2.9	153.1000	48.9368	.0896	.7744
C2.10	153.8000	42.9053	.3789	.7633
C3.1	152.8000	49.7474	.0000	.7740
C3.2	153.5500	47.8395	.0516	.7884
C3.3	153.4500	46.5763	.2572	.7688
C3.4	153.0000	46.8421	.4872	.7617
C3.5	152.9000	49.7789	-.0291	.7761
C3.6	153.1500	47.7132	.1437	.7750
C3.7	153.2500	48.3026	.1669	.7719
C3.8	153.3000	49.2737	.0292	.7770
C3.9	153.4000	45.6211	.2552	.7707
C4.1	152.8000	49.7474	.0000	.7740
C4.2	152.9000	49.0421	.1416	.7723
C4.3	153.0000	48.8421	.1285	.7728
C4.4	153.0500	47.8395	.2783	.7680
C4.5	152.8500	49.5026	.0619	.7738

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
C4.6	153.0000	49.1579	.0732	.7744
C4.7	153.0500	46.3658	.5263	.7596

Reliability Coefficients

N of Cases = 20.0

N of Items = 34

Alpha = .7733

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นางสาวมานิตา จันทร์เศรษฐี
วัน เดือน ปี เกิด	14 ตุลาคม 2526
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษาประถมศึกษา โรงเรียนวันทามารีย์ จังหวัดนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2537 สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2543 สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2547

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved